СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ДИЄВНИК — UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 148. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 26. червня, 1929. VOL. XXXVII. No. 148. Jersey City, N. J., Wednesday, June 26, 1929. THREE CENTS.

ЗБІРКА ЗЕЛЕНИХ СВЯТ - ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

ДАТА РОЗПОЧАТТЯ ВЕЛИКОГО СТРАЙКУ ВЖЕ ВСТАНОВЛЕНА

АЛЕ ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ЮНІЇ ДЕРЖИТЬ ДЕНЬ У ТАЙНІ.

НЮ ЙОРК, 25. червня. — Виконавчий комітет юнії кравців жіночої одежі вже встановив день, коли яких 30,000 кравців має вийти на страйк. Покищо однак юнія держить дату в тайні. Дату предложать до потвердження страйковому комітетови на зборах, що відбудуться завтра вечером.

Виконавчий комітет дав до зрозуміння, що він держить дату страйку в тайні тому, щоби не дати підприємцям можности зробити „лакавт" робітників, заки вони вийдуть на страйк.

Підприємці скликають на завтра вечір великі збори для наради над способами боротьби проти своїх робітників.

НЕ ХОЧУТЬ ДАТИ ГОРОЖАНСТВА ПРИХИЛЬНИКОВИ МИРА.

ПРОФЕСОР НЕ ХОЧЕ БУТИ ЗОБОВЯЗАНИМ ІТИ ДО ВІЙНИ

НЮ ГЕЙВЕН, Конетикат, 25. червня. — Федеральний суд відмовився дати горожанські папері Доґлесови С. Мекінтошови, професорови Єйлського університету, бо він, питаний при горожанськім іспиті, заявив, що він не хотівби бути обовязаним іти до війни, якби конґрес її виповів.

Суддя зачав відтак розпитувати аплíканта й переконався, що професор у час війни, будучи канадійським горожанином, був на війні 4 роки, але там набрався такого досвіду, що став на все ворогом війни. Суддя приказав вписати се все в протоколи, бо аплікантови прислугує право внесення рекурсу проти рішення низчого суду до 10 днів.

Справа набирає широкого розголосу.

ЩЕ ОДИН НАФТЯР ІДЕ ДО ТЮРМИ.

ДЕЙ, ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ СИНКЛЕРОВОЇ КОМПАНІЇ, ПОЧИНАЄ ВІДБУВАТИ КАРУ ВЯЗНИЦІ.

ВАШИНҐТОН, 25. червня. — Вчора зголосився до місцевої федеральної тюрми Генрі Мейсон Дей, віцепрезидент нафтової компанії Синклера, щоби відбути чотиромісячну вязничну кару за те, що він не станув на приказ суду та не подав причин, чому він доводив суд до проволоки першого процесу проти нафтяра Синклера та його приятеля, міністра внутрішних справ Фола.

Як відомо, в тій самій тюрмі відбуває тепер вязничну кару нафтяр Синклер за непослух для приказів конґресу.

Входячи до тюрми, Дей видав заяву, що він не мав у своїм поступованню злочинних намірів та що федеральні урядники робили те саме, що робив він.

РОБІТНИКИ МАЮТЬ ПРИЙТИ В ПОСІДАННЄ ПІДПРИЄМСТВА.

СПАДОК ПО КОКРЕНІ МАЄ ВАРТУВАТИ 30—150 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

ГВАЙТ ПЛЕЙНЗ, Н. Й., 25. червня. — Після тестаменту Александра Смита Кокрена, президента підприємства Килимкарська Ко. Александра Смита й Синів, котрий помер дня 19. червня, спадкоємцями підприємства мають стати 215 робітників підприємства.

Маєток вартує, після ріжних обчислень, від 30 до 150 міліонів долярів.

ФАРМЕРИ ПРОТИ ПРОЄКТУ ТАРИФОВОГО ЗАКОНА.

ПРОТЕСТУЮТЬ ГОЛОВНО ПРОТИ ЗАНИЗЬКОГО МИТА НА ВОВНУ.

ВАШИНҐТОН, 25. червня. — Перед митовим субкомітетом фінансового комітету сенату відбувалося нині незвичайно живе переслуханне в справі мита на ріжні фармерські продукти.

Виступали свідками представники ріжних фармерських організацій, протестуючи проти занизького мита на фармерські продукти. Найгорячіші протести піднешено проти занизького мита на вовну. Фармері говорили, що як се мито не буде піднесене, то американська продукція вовни мусить підупасти.

Ґодівці овець хотілиби, щобя конґрес установив мито на заграничну вовну в висоті 36 центів за фунт. Є се підвишка на 2 центи понад дотеперішну тарифу.

САНДІНО ЇДЕ В МЕКСИКО.

ПРОВІДНИК НІКАРАҐВАНСЬКИХ ЛІБЕРАЛЬНИХ ПОВСТАНЦІВ ПЕРЕЇХАВ ЧЕРЕЗ ҐВАТЕМАЛЮ.

ҐВАТЕМАЛЯ, 24. червня. — У Морені, що лежить недалеко від столиці Ґватемалі, всів на поїзд до Мексика Аґустіно Сандіно, відомий провідник нікараґванських лібералів, що вів оружну боротьбу проти американських маринарів, котрі вели оружну інтервенцію в Нікараґві.

Він перекрався потайки до Гондураса, дістався під опіку мексиканської амбасади, а звідти дістався до границі Сальвадора, де знова сторожа взяла його під опіку й перевела до границі Ґватемалі.

Сі факти показують на популярність Сандіна серед горожан країв середної Америки.

ЗАВОРУШЕННЯ МІЖ МУРИНАМИ В НЮ ЙОРКУ.

Якої пів сотки Муринів, що є членами Товариства Загального Поліпшення Муринів, одіті в уніформи товариства, хотіли вдертися силою на збори конкуренційного товариства Гаврі Клоб, що відбувалися в Ліберті Гол на 138-ій вулиці. Між обома фракціями прийшло до кровавої бійки, котру розборонила поліція допевра по півгодинних зусиллях. Поліція арештувала при сьому кількадесятеро людей; до шпиталів відставлено 7 тяжко ранених Муринів, з котрих два можуть легко померти.

ЗАПРОДАЛИ НАФТУ.

Державний монополь на нафту в Альбанії проданий італійській нафтовій компанії „Аґіп". Право на добування нафти альбанське правительство продало за 300,000 долярів.

НОВІ СВЯТЦІ.

Римський кореспондент „Морнінг Пост" повідомляє, що протягом 1929 р. папа рішив прилучити до календаря святих 252 імен англійських мучеників за католицьку віру, які загинули від часу панування Генриха VIII. до панування Карла І. Проголошення нових святців має відбутися підчас святкування століття англійського закону про свободу католицької віри.

СКІЛЬКИ ВАРТА КІТ?

У Лодзі видали цікавий присуд. Отто Ґлезер обурився одного дня, що його сусідка, 15-літня дівчинка, годувала кота молоком. Було це на III. поверсі і тому Ґлезер лютий, ухопивши кота, кинув його через вікно. Сторож камениці подав про цей учинок до відома поліції, де Ґлезера засудили на 60 зол. або 12 днів арешту.

ЗІСУНУЛАСЯ ГОРА.

На дорогу, що їде з місточка Кут до Розточа, в косівськім повіті, зісунулася ніччу скала на просторі біля 2-ох кільометрів, наслідком чого перервалася цілком колова комунікація. Телеграфні стовпи повалені. Перерва комунікації потреває довше, тому що дорога завалена масою скальних зломів, які прийдеться з труднощами усувати.

СЕРЕД НАШИХ „РУССКИХ".

Т. зв. Русска Селянська Орґанізація" розсилає тепер аґітаторів у ріжні повіти нашого краю для переведення політичної організації „русских". Між тими аґітаторами є й кількох селян (Гавришків), аби при їх помочі тим лекше дібратися до нашого селянина. Висланці „Р. С. О." бушують головно в перемиському, сяніцькому, ярославському, зборівському, перемишлянському, золочівському і брідському повітах, але спорадично втискаються і в інші повіти. В останніх часах розвели москвофіли акцію за переходом тих наших кооператив, на які вони мають вплив, до „Русского Ревіз. Союзу". Позатим возяться дальше з „талергофськими торжествами", які не є ніякими поминками, тільки звичайними політичними зборами, як про це свідчить найкраще от хочби таке „талергофське свято" в Млинівцях, зборівського повіту. При цій нагоді відмітимо, що на недавніх загальних зборах „Русского Ревіз. Союзу" принято новий статут з правом поширювати свою роботу на всі українські землі під Польщею. Розписано також вписи до перших двох кляс російської гімназії у Львові.

НЕ ТАК СКОРО, ЯК ГОВОРИТЬСЯ.

Важні европейські біжучі справи вимагають присутности в Лондоні англійського премієра-міністра. Тому поїздка Мек Доналда до Вашинґтону на побачення з президентом Гувером відтягається до слідуючого року.

ЗЛИВА ЗАТОПИЛА МІСТО.

Над містом Дніпропетровськ, на Україні, пройшла велика буря зі зливою, що тревала 3 і пів години. Всі вулиці міста перемінилися в потоки. Вода досягнула в середині міста до 1-го метра висоти і цілковито знищила менші будинки і плоти. Втопилося 12 осіб.

АРЕШТУВАННЯ ГР.-КАТ. СВЯЩЕНИКА.

Проти о. Михайла Кушкевича, гр.-кат. пароха в Янові коло Львова, зарядила державна прокураторія доходження в напрямі злочину з § 58 к. з., якого мав допуститися 1. листопада 1928 р., виголосивши на місцевому цвинтарі проповідь з приводу роковин відомих листопадових подій. Переслухано ряд свідків на місці, а на 31. травня ц. р. покликано о. Кушкевича до переслухання у Львові. Після переслухання слідчий суддя в Бриґідках при вул. Казимірівській зарядив з місця арештування о. Кушкевича.

СТУДЕНТ ПРАВ УБИЙНИКОМ.

В Перемишлі дня 25. серпня 1928 р. студент прав Сем. Вахняк убив семинаристку III. р. Марію Сербинську. На розправі в грудні м. р. Вахняк оправдувався цим, що допустився вбивства з розпуки, що Сербенська перестала його любити. Навпаки, сестри покійної зізнали, що вона ніколи не любила Вахняка. Обор. д-р Лянґ дав поставив був внесення на розслідження умового стану Вахняка. Трибунал прихилився до внесення і тому розправу відложили. Зачувати, що львівські психіятри признали Вахняка умово хорим і що він злочину допустився несвідомо. На основі цього оречення ціла справа упадає.

МАЛІ ДІТИ І ВЕЛИКІ ПОЖЕЖІ.

Дня 24. травня коло 4 год., коли майже всі дорослі міщане були на праці в полі, загорілись у Колках (луцького повіту) забудовання у господаря Бельського при вул. Леґіонів, як кажуть, наслідком необережности дітей. Спека, криті переважно соломою будинки, відсутність будьяких протипожежних засобів, ще й вітер, причинились до того, що протягом пів години майже половина місточка була в огні. Згоріло понад 200 будинків, разом з майном. Мало кому вдалося врятувати щось з одежі або меблів. 120 українських і 33 жидівських родин лишилось без даху над головою. Страти понад міліон золотих. Для негайної помочі погорільцям основувався тимчасовий комітет, у склад якого увійшли: о. Заячківський, голова, Н. Лотоцький, дир. Украінбанку, скарбник, п. Ліпський, упр. школи, секретар, о. І. Комаревич, пп. Т. Гудецький, Д. Буслік і Б. Хайчик, члени. Протягом першого дня вже зібрано досить поважну скількість збіжа, хліба, сала, одежі і т. ін. й роздали допомогу найбіднішим. Дальша допомогова акція ведеться. — У Загірі згоріло дня 27-го травня 74 господарств з господарськими будинками та всяким інвентарем і харчами. Втрати 600,000 зол. Причина: забава дітей сірниками.

460 ТИСЯЧ ВІДЕНОК НА ПОСАДАХ.

Обчислено, що у Відни попри 700 тисяч мущин займає також 460 тисяч женщин ріжні посади. Найбільше занято їх як служниці, бони, далі як бюрові урядниччки, фабричні робітниці. Дуже багато виконує вільні професійні обовязки, як лікарки, дентистки, фризієрки. Словом, віденське жіноцтво працею добуває собі суспільну та матеріяльну независимість і рівноправність.

ВБИВСТВО В ЛІСІ.

На дорозі між присілком Дубом і лісом біля Реклинців, жовківського повітіу, застрілив якийсь невідомий справник і з невідомих причин Івана Хвалибода, 24-літнього, замешкалого в Реклинцях. Поліція шукає за справником.

МІЖНАРОДНИЙ ЗІЗД КАТОЛИКІВ В МАДРИДІ.

В Мадриді відбувся під проводом папського нунція великий міжнародній зїзд католиків. В зїзді взяли участь представники 12-ти держав. Цілий ряд бесідників підчеркав в своїх промовах значіння католицької релігії в міжнародній політиці і необхідність співпраці католиків з Союзом Народів.

ДОБРИЙ СПАДОК.

Проживаюча в Парижі співачка Ганна Вальська одержала повідомлення з Америки, що помер розведений її муж Кочрен, який лишив їй спадок вартости 3,000,000 долярів. Кочрен був третім мужем Вальської, а тепер вона замужна за шикаґовським міліонером Мек Корміком.

РЕВІЗІЇ В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 25. травня поліція переводила знову ревізії. Цим разом пошукувано за книгами і бібліотекою товариства „Пласт". Переведено ревізії в домівці товариства, де забрано старі протоколи з 1924 і 1925 років, 25 прим. часопису „Молоде Життя", пару примірників „Укр. Пласт", друки на свідоцтва, 96 чистих виказок і т. п. Пошукувано теж за печатками товариства. Ревізія тревала від години 9-ої рано до 1-ої попол.

Тогож дня переведено ревізії в домі пп. Василя Заворотюка, Апольонії Бемкової, Александра Бородайка, Старухів, проф. Слюкової, у Михайла й Осипа Ставничого, Володимира Рижевського і в канцелярії д-ра Володимира Бемка, яко опікуна гуртка пластунів.

ЩО ТО МОЖЕ ЖІНКА?

Олена Франчук з Забрудовець, пов. Снятин, рішила позбутися свого мужа. Довго думала, як це зробити, але остаточно зробила так: Кілька днів тому зварила чоловікови пироги з бараболею. Та ледви той зїв їх пів миски, як нагло дістав корчів і поважно захорував. А підозріваючи свою жінку, дав знати до поліції. Та прийшла і в першу чергу приглянулася пирогам. І ось показалося, що кохана жінка дала пироги з бараболею, але до барабoль домішала товченого скла. Очевидно, Олену зараз арештували, а Івана Франчука відвезли в грізнім стані до шпиталя в Снятині. Не даром кажуть, що жінка ангел, але як вадумає злочин — то і 10 бандитів того не придумає.

РОЗСТРІЛИ В СССР ТРЕВАЮТЬ ДАЛІ

9 ЗАСУДЖЕНО НА КАРУ СМЕРТИ ЗА ВБИВСТВО КОМУНІСТА — НА ҐРУНТІ АНТИРЕЛІҐІЙНОЇ ПРОПАҐАНДИ ВИБУХАЮТЬ В РІЖИХ МІСЦЯХ ЗАВОРУШЕННЯ.

МОСКВА (СССР), 25. червня. — В місті Коканді, недалеко афґаністанського кордону, закінчився великий судовий процес. Большевицький суд судив 52 магомеданів за вбивство комуністичного поета Гакімзада. Цей поет приїхав до міста Шамірдам, куди приходять магомедане-богомольці на прощу. Тут на базарній площі він виголосив антирелігійну промову.

Обурені його промовою прочане напали на поета й забили його. За це радянська влада притягнула до суду 52 арештованих на базарі. Тепер закінчився суд тяжким покаранням більшости з них. 9 засуджено на кару смерти, 4 на десять років тяжкої вязниці, 3 на 5 років кожний, 19 на заслання, а инші до меншої кари.

Міста Коканд і Шамірдам лежать саме в тій частині радянського Туркестану, де в 1923 і 1924 році тревали великі повстання проти большевиків, підняті місцевими магомеданами „басмачами". Тепер знову була спроба підняти повстання при допомозі відділів, які під керуванням бувшого бухарського хана перейшли на радянський терен з Афґаністану. Їм допомагав теперішній емір Афґаністану, Габібула.

На ґрунті боротьби з магомеданством в радянщині часто виникають місцеві заворушення майже скрізь, де мешкають магомедане. Наприклад, недавно в Ґрузії дійшло в одному місті також до поважних заворушень між магомеданами та комуністичною молодю, що виступала проти релігії. Ці заворушення були припинені лише при участи військ.

ЕВАКУАЦІЯ НАДРЕНІЇ.

НІМЕЧЧИНА ПРИЙМЕ РЕПАРАЦІЙНИЙ ПЛЯН КОМІСІЇ ЙОНҐА ЛИШЕ ПРИ УМОВІ НЕҐАЙНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ СОЮЗНИКАМИ НІМЕЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

БЕРЛІН (Німеччина), 25. червня. — Штреземан у своїй промові в Райхстаґу заявив, що німецьке правительство згодиться на приняття репараційного пляну, виробленого в Парижі комісією під головуванням Йонґа, лише при умові, що союзники по приняттю нового репараційного пляну виведуть свої війська з окупованих німецьких земель негайно й без жадних застережень.

ПРОПАЛИ БЕЗ СЛІДУ.

ПОШУКУВАННЯ ЕСПАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ НЕ ДАЛИ ЖАДНИХ НАСЛІДКІВ. КАЖУТЬ, ЩО НА ОКЕАНІ БАЧИЛИ РОЗБИТИЙ ЛІТАК.

МАДРИД (Еспанія), 25. червня. — Військові кораблі й летуни шукають пропавших над океаном еспанських летунів, що летіли на гидропляні під командою Франка до Ню Йорку. Покищо жадних слідів пропавшого літака не знайдено. Тепер перевірюють повідомлення англійського пароплава „Ґрелден-а", який подав відомости, що недалеко Азорських островів він здибав плаваючу масу, ніби розбитого літака.

Другий пароплав повідомляє, що він недалеко Азорів чув сильний шум літака. Тепер в тому районі зосереджені пошукування.

СУХА АМБАСАДА.

ЛОНДОН (Англія), 25. червня. — Новий американський амбасадор ґенерал Дос заявив, що він не буде вживати жадних лікерів у себе в амбасаді. Робить він це тому, що не вживав їх ніколи і в себе дома.

НЕБУВАЛИЙ РУХ ПАСАЖИРІВ.

„КЮНАРД ЛАЙН" СКОРОТИТЬ ЧАС СТОЯНКИ СВОЇХ ПАРОПЛАВІВ У ПОРТАХ, БО НЕ МОЖЕ ОБСЛУЖИТИ ВСІХ ПАСАЖИРІВ, ЩО МАЄ ПЕРЕВЕЗТИ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

ЛОНДОН (Англія), 25. червня. — Небувалий наплив пасажирів з Америки до Европи змушує пароходні компанії шукати засобів, щоби побільшити їх перевіз. Для цього компанія „Кюнард Лайн" рішила скоротити стоянку своїх найбільших пароплавів, як „Беренґарія", „Аквітанія" та „Мавританія" в Ню Йорку з пяти днів до одного.

За останній тиждень з Америки переїхало океан 20,000 туристів, які заплатили за свій переїзд понад 5 міліонів долярів.

ПОХОРОН БУТА.

ПРИТЯГНУВ НЕБУВАЛУ СКІЛЬКІСТЬ НАРОДУ. НІБИ ХОВАЛИ ВЕЛИКОГО ПОЛКОВОДЦЯ, АБО КОРОЛЯ.

ЛОНДОН (Анґлія), 25. червня. — Тут відбувся похорон бувшого вожда „Армії Спасення" Бута. В похороні взяли участь представники майже всіх націй, заселюючих земську кулю, де лише працює „Армія Спасення". Сотки тисяч народу й тисячі ріжнокольорових прапорів ніби великого військового вожда, або короля провожали тлінні останки Бута до могили.

ВІДКРИТТЯ ПАРЛЯМЕНТУ.

ЛОНДОН (Англія), 25. червня. — Новий англійський парлямент буде відкритий сьогодня. Але жадних справ розбирати не буде, обмежившись лише вибором свого голови. Після того дальші засідання парляменту будуть відрочені до слідуючого тижня.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDFD 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦЕРКОВНИЙ МИР У МЕКСИКУ

По майже трох роках боротьби у Мексику між церквою й державою настав мир.

З проголошених президентом Мексика точок злагоди видно, що в сущности тяжко вгадати, яку властиво спірну точку угода розвязала.

Держава стояла на становищи, що всі священики мають реґіструватися в урядових бюрах. Католицька церква проти сього протестувала на тій основі, що, мовляв, така реґістрація рівнається урядовому дозволови, хто має сповняти релігійні послуги. Нині держава й церква погодилися: священики мають реґіструватися, якщо вони хочуть мати право робити відправи, але котрі священики мають реґіструватися, се має вибирати церква.

По друге, держава стояла на становищи, що церква не сміє вчити релігії в державних школах. Після нової згоди, церква далі сього права не має. Держава тільки признає церкві вчити релігії в церкві.

По трете, церква домагалася скасовання державної конституції мексиканської републики, ворожої на її погляд католицькій церкві. Держава конституції не касує, але признає церковним людям, як усім зрештою громадянам Мексика, старатися о зміну конституції.

Словом, державна влада не поступила ні одного кроку, не відкликала ні одної проголошеної собою засади. Вона зробила такі уступства, що їх вона могла зробити три роки тому назад, коли боротьба починалася. Уступств вона не зробила, бо римсько-католицька церква почулася ображеною реґістрацією католицьких священиків, яку вона назвала контролею над церквою, а коли держава не вступала, церква приказала своїм священикам перестати правити богослуження й відбувати другі релігійні послуги. Богато католицьких загорільців кинулося з оружем у руках проти державної влади. Були й священики, що носили оружа й вели вірних до повстання проти свого уряду. Та державна влада показалася сильнішою, як церква думала. Державні війська всюди побили повстанців. Але заворушення все таки шкодили державі, бо вона не могла зробити враження спокійної й працюючої країни. Се заставляло державу шукати замирення з церквою. Церква знова мала ще більше причин до замирення. Тому, як американський представник Моров заявив охоту бути посередником, прийшло до сеї злагоди, яка властиво нічого не полагоджує, яка так само добре могла бути зроблена три роки тому, без повстань і других клопотів.

Д-р Остап Грицай.

ПАМЯТИ ГЕРОЇВ УКРАЇНИ.

З приводу, зелено-святних обходів.

—o—

„...Ой, по тих могилах, у гору високих,
По тих гробовищах, у землю глибоких,
Лежить мого роду без ліку.
По тих степах, по горах Дніпрових,
По балищах і лугах низових
Живе його слава од віку до віку..."

П. Куліш (з поеми: „Народня слава").

Свято Героїв визвольних змагань України в збройній боротьбі з ворогом, шановане нами врочисто в зелено-святні дні, повинно нам бути великим закликом не тільки з погляду на зберігання Їх памяти та опіки над їх святими могилами. Культ памяти, могил, памятників, святочні вінці, промови і співи — це одно, а друге, рівно важне й конечне — це наші власні, **нові визвольні змагання** по лінії, так кріваво зазначеній упавшими борцями за волю України, за Незалежну Соборну Українську Державу. Безцільне й негідне воно нас, говорити скрізь і всюда про геройства й героїв, славити їх подвиги й колишні досягнення, коли в нас самих не булоб несхитної волі по нашій змозі продовжувати й розбудовувати визвольне діло жертвенних оборонців Рідної Землі. Адже з їх смертю боротьба Народу за визволення не скінчилася. Навпаки — чим жагучіша і трагічніша була вона своїми, покищо даремними зусиллями, тим жагучіше й свідоміше треба нам підготовляти все, що в силі стати твердою запорукою її успішности в майбутньому. Прекрасні слова каже наш Іван Франко про цей глибокий звязок між смертю впавших героїв і дальшими стремліннями їх живучих братів, коли у своїй знаменитій поемі **„Похорон"** співає:

„Тепер вони погибли як герої
І мученицький приняли вінець.
Їх смерть — життя розбудить у народі,
Це початок борні, а не кінець.

Тепер народ в них має жертви взір
І ненастанний до посвят підпал,
Їх смерть будущі роди переродить,
Вщепить безсмертну силу — ідеал".
(IX.)

Але в повні вщепиться цей ідеал в основи нашого життя щойно тоді, коли ми з усіх сил плекаючи його, подбаємо про те, станемо **героями нашої буденщини. Національний бойовий фронт — цеж не тільки поля крівавих боевищ там, де перемогу рішає зброя й вогонь. Таким бойовим фронтом повинна стати в нас й кожна і найменша ділянка нашого громадянського, суспільного, культурного й мистецько-творчого життя.** Яке це геройське завдання для нації в наших теперішніх умовинах — боронити нпр. свою **Рідну Школу** проти всяких затій ворога, вдержувати її наперекір найскрутнішим обставинам накладом усіх матеріяльних засобів народа й виховувати так покоління нових борців! Яке геройське завдання для нас повернути русло громадянського життя спасенним шляхом **великого обеднання,** щоб наші сили не роздрібнювалися, а ставали щораз дужші доцільним зосередженням! А скільки геройства великодушних трудженників нації треба до того, щоб підкріплювати невпинно й невтомимо престіж **культурного життя** народу, уможливлювати тут монументальні досягнення і причинятися до їх поширювання у світі!

Все те стоїть в тіснім звязку з нашим визволенням. Усе те винні ми памяти Тих, що лягли буйними головами за нашу волю. І все те повинно набирати в нас великих, геройських розмірів так, як на бойових фронтах, де йде про життя і смерть народу.

А кожне велике, геройське зусилля — вдячне і творче.

Бо хіба не творче нпр. те геройське зусилля, якому український нарід, зокремаж наше американське громадянство завдячує таку установу, як **Український Народний Союз?** Хіба не став цей Союз за 35-ліття свойого істнування ген далеко, за океаном, таким же неодолімим заборолом національної свідомости, думки і праці, **як і найсильніша твердиня, боронена збройно неустрашимими героями?** Хіба не назвемо свята вложення угольного каменя під новий дім Українського Народного Союзу в Джерзи Сіті блискучою **перемогою нашої національної ідеї** над усім, що хотілоб потопити її в хаосі ворожих затій і міжусобиць і так розєднувати нас на радість нашим історичним ворогам? Але лише основники та колишні й теперішні працьовники Союза знають гаразд, якими жертвенними й мужними борцями треба їм було до сьогодня стояти на могутнім фронті праці цеї установи, і як невсипуще та вміло треба їм навіть перед своїми власними людьми боронити її істнування, її змагань та її досягнень. Бо кожна ділянка великої національної праці — це важко відповідальний, жертв вимагаючий, небезпеками загрожуваний бойовий фронт. І кожний з них домагається своїх героїв:

Героїв визвольної праці, героїв визвольного подвигу. Бо тільки геройськими зусиллями громадянства повстають такі монументальні досягнення, як наше американське Обеднання або Український Національний Союз.

Я підкреслюю тут те слово: **монументальні,** бо саме воно визначує признаку, не надто питому нашим досягненням в ділянках національної творчости. Ми, Українці, привикли в ділянці громадянської праці до дрібничкових спорів, в політиці до дрібничкових таборів, в культурній области до дрібничкових досягнень, а в области мистецької творчости до творів, яким недостає трохи з правила — монументального характеру, рису тої величі, яка призначена протрівати віки. Нехай, що ми сини степів України та правнуки тих наших запорожських прадідів-героїв, признакою яких був широкий, стихійний розмах. В нас цього широкого розмаху на загал — мало. І тому й монументальних культурних досягнень в нас розмірно не багато, бо — як кажуть наші вороги про нас — ми раса отяжіла, лінива й байдужна. Але саме тому вже найвищий час доказати ворогам України й усьому культурному світові, що говорення про нашу байдужність і лінивство — це брехня. **Треба доказати нам, що наш нарід в тих потоках крови, що її Герої нової України пролили на пропамятних боевищах слави, і справді переводився і став обновлений духом, як і його Герої.** Що ми нація з широким розмахом творчої активности, а ніяка отяжіла й лінива раса, що ми нація з талантом до монументального розбудовання народньої культури тай повні хотіння продовжувати збройне діло визволення зпід кожного чужинецького ярма.

Бо все те се наш великанський довг проти Тих, що дали своє молоде життя за обновлення, за відродження Народу.

Дорогі Земляки! Там ген далеко, далеко, в нашому Рідному Краю, на нашій пресвятій Українській Землі — там пишаються тепер в сяєвах світлого сонця, у благодатній зелені й у вінках дівочих квітів весни могили наших Героїв... Урочистими рядами приходять там до них наші Сестри і Брати, подихом вдячної любови цілують ті могили, достойним словом Богослуження вшановують, гідним словом проповідників прославляють їх... Бо по тих могилах у гору високих, по тих гробовищах у землю глибоких — лежить нашого роду, роду Героїв України, без ліку... Сяють трисвітлі небеса України, тремтять блискли золотистої зелені, мерехтять одяги стотисячної товпи. Живі мертвим поклін оддають. Мертвим? Ні, не мертвим, бо хібаж і справді мертві вони для нас, ті, що спочивають там, глибоко, в могилах? Назви їх тільки по імени; поглян тільки на місце їх останнього сну, а вчуєш зараз їх незабутній голос, їх несмертельну пісню визволення. Мов солодкі леготи вітру з України, мов тихий гомін далеких-далеких дзвонів, мов предивне зітхання таємних арф — несеться з кожної могили на крилах давно-давно прогомонілої пісні:

„А ми тую червону калину підіймемо,
„А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо..."

І несеться сьогодня та пісня наших Героїв з зелено-святних просторів Рідного Краю скрізь туди, де рід України. Ген понад гори височенні і ліси неісходимі й океани безмірні двигається ця пісня буркутом могутнім, вихром стокрилим, бурею голосів несчислимих, щоб усіх дітей України будити, до великого бою закликати, зброю ясну на ворогів готувати.

Український Народе! Не чуєш цеї пісні, цього невмовкаючого заклику Твоїх Героїв до нового, останнього бою за свою власну, Незалежну Соборну Українську Державу?

О — ми чуємо її всі. **І гріх непростимий, злочин віковічний бувби нам, колиб ми, почуваючи в душах усе наново голос заклику до бою, до визвольних зусиль на життя і смерть — не двигнулися 40-міліоновою масою за ним.**

Як сказано:

Всюди можемо ми працювати для здійснення цього ідеалу, в кожній области нашого громадянського, культурного і мистецько-творчого життя. Кожний відрух нашої національної роботи можемо звязати що-найтісніше з тою її оконечною метою, якою все і всюди мусить являтися нам — **збройна боротьба з чужинецькими наїздниками на нашій Українській Землі.** Зробімо і з сірої буденщини боевище геройських зусиль. Будьмо і в найменшій праці гідними спадкоємцями бойового заклику наших Героїв.

Вся праця — для Визволення!
Весь труд — для Народу.
Україна для Українців!
Слава Героям!

НА ТЕМИ ДНЯ

ЩО ГОВОРИТЬ УКВАРД ПРО СССР.

Відомий англійський економіст Уквард, що роками перебував в Радянській Росії, де він вів ріжні переговори про концесії та про відшкодовання англійських фірм за сконфісковане большевиками майно, дав у Ню Йорку інтервю ґазетам про економічне становище на Радянщині. Він зазначив, що сучасне економічне становище Радянської Росії таке важке, яким воно ще ніколи не було.

Без сумніву, що уряд Мек Доналда визнає большевиків і розпічне з ними наново дипльоматичні стосунки, але це економічної справи в Росії не полекшить, хіба лише укріпить більше сучасних правителів. Росію можна вивести з економічної кризи не дипльоматичним шляхом, але правильною економічною політикою держав усього світу супроти большевиків. Треба розпочати, на його думку, спільну економічну акцію, направлену до санації економічного життя в Росії. Лише спільною акцією всіх світових держав можна досягнути економічної санації Росії. Для цього всі держави повинні установити спільний економічний фронт супротя Росії, як це зробила була Америка підчас Великої Війни, коли вона пішла з Европою проти осередніх держав.

Те, що тепер ніби Росія досягнула успіхів на полі дипльоматичному та економічному в своїх стосунках з іншими державами, надається лише для аґітаційних написів на перших ґазетних сторінках, але ґрунтовного економічного поліпшення в Росії не зробить. Треба змінити економічні принципи в самій Росії, якіб забезпечували приватний капітал та відкривали дорогу приватній ініціятиві. Росія може привернути до себе довіря чужинців лише тоді, коли вона згодиться на виплату відшкодовання всім чужинцям, яких майно вона сконфіскувала. Лише, коли вона покаже, що дійсно виконує свої зобовязання, Росія зможе дістати потрібні її кредити. Але без попереднього рішення справи відшкодовання чужинцям та сплати старих боргів Росії нема чого чекати, що большевики дійсно дістануть кредити, які пособлять їм відбудувати економічне життя в бувшій Росії.

ПИТАННЯ МЕНШИН.

Стаття Мек Доналда про національні меншини в лондонській ґазеті викликала велику бурю в европейській пресі. Держави, які посідають чужі території з чужою національністю, стараються доказати, що вони або забезпечують права своїм національним меншинам, або питання це у них не істнує й денаціоналізація меншин проходить спокійно й успішно, як пишуть італійські ґазети.

Всі сходяться на тому, що питання національних меншин є надзвичайно складним і все стає більше актуальним. Радикальне вирішення цього питання може бути лише при перегляді повоєнних кордонів ріжних держав, які в Европі, поза Радянською Росією, тепер мають 31,000,000 національних меншин. Перед війною кількість меншин була далеко меншою, а й то вона стала одною з причин Великої Війни.

Держави Малої Антанти, що найбільше, пропорціонально до своєї величини, посідають національних меншин, були вже зовсім заспокоїлися після того, як у Лізі Націй їм пощастило це болюче для них питання пригасити, але тепер вони знову занепокоєні голосом Мек Доналда, хоч і вважають, що він у реальній своїй політичній праці не буде так остро ставити питання, як він підніс його в пресі.

У всякому разі питання національних меншин в Европі ставиться на порядок денний самим життям і незалежно від того, чи писавби Мек Доналд, чи не писавби, прийде час, коли Европі доведеться цим питанням ближче занятися. Це одна з найбільших іскр в европейському вульканi, яка може знову підняти світову пожежу. Пригноблені народи є також живими організмами, що будуть боротися за свої права, поки вони не вирвуться з гнету тимчасових переможців.

В. Кедровський.

1919 РІК

(3)

Нікого не стрінувши, я вийшов прямуючи далі по Великій Володимирській до земської управи. На розі Прорізної вулиці спинив мене ґенерал Іванів, бувший член військового ґенерального комітету, якого я не пізнав, бо він був у старенькому цивільному убранню. На той час на вулиці людей було мало, а тому він міг говорити зо мною, не боячись, що підслухають.

— Чого ви, пане Кедровський, приїхали до Києва? Вас заарештують московські офіцири і напевно розстріляють. Вони тепер полюють на українських діячів, а особливо на військових!

— Побачимо, хто кого ще буде арештувати — не знаю чому я з певністю відповів йому.

— А що, хіба наші вже роблять які заходи? — спитав він.

— Я ще й сам не знаю, але гадаю, що склавши рук не сидять. Тому я й приїхав до Києва, аби тут зорієнтуватися. До речі, скажіть мені, де я можу стрінути наших знайомих?

Він сказав, що найпевнійше можна стрінути в обідню пору багатьох в Українськім Клюбі, на Пушкинській вул. ч. 1.

— Але — попередив мене, — краще, аби ви туди не заходили, бо за клюбом слідкують добровольці, московські офіцири. Вони на цих днях було погромили його і побили бюст Т. Шевченка, як казали мені. Я сам туди не ходжу, бо не хочу наражатися на неприємність.

— Ну, як же ви живете, що ви робите, пане ґенерале? — питаюся.

— Я що роблю? Торгую старим убранням на Подолі, бо їсти хоч і старому, а треба. До гетьмана-ж на службу, мені, націоналістови, та ще й бувшому членови ґенерального військового комітету, зовсім не пристало і не хочеться йти. Там треба кривити душею і підшиватися під Москалів, а я вже старий, аби прислугуватися в такий нечесний спосіб. А тому, що робити нічого не можу і більших грошей не маю, то почав скуповувати старе убрання та перепродувати і так, із старою, перебиваюся з дня на день. Ось і тепер поспішаю, або дещо прикупити для торгу.

Я міцно стиснув йому руку і прощаючись з ним розцілувався, як два рідних, та побажали один другому щасливійших днів. Не знав тоді я, що в останнє бачу цього чесного і щирого старого ґенерала. Пізнійше большевики його розстріляли, очевидно за „український націоналізм" фактично, а юридично, може, за „спекуляцію старими річами".

Хотілось би, аби память його була увіковічнена українським народом, як людини, яку навіть голод не примусив піти на службу гетьманській владі, яку він вважав антинаціональною, а тому й не хотів туди йти, щоби не зрадити своїм національним принціпам, хоч його нераз закликали до відповідної штабової ґенеральської служби.

В губернській управі я стрів Г. Нянчура, але він не міг подати мені більше інформацій ніж ґенерал Іванів, крім того, що ще розповів про ґенералів Святополк-Мірського та Кірпічнікова, які формують військові відділи „для підтримки ладу в Києві", бо гетьман готується скасувати українську державу і оголосити себе ґенерал-ґубернатором та командантом російської армії на Україні. Але це, мовляв, лише чутки.

Я хотів побачити С. В. Петлюру, який був тоді головою ґуберніяльної управи і щойно вийшов з вязниці. Але, пождавши до першої години, я його не діждався. Я навмисне пересиджував в управі, аби не вештатися на вулицях, де густими юрбами ходили московські золотопогонники.

Десь біля другої години я прийшов до клюбу. Вартовий член мене не знав, а тому, як не члена не пускав. Я не хотів себе називати, а чекав поки хтось підійде із знайомих. Тут трапився сам голова клюбу Синицький, щиро привітався і якось загадково, напівголосно сказав:

— Добре, що ви на час приїхали! — Значить, він знає щось більше, подумав я. Але в сінях незручно було розпитувати та й не хотілося показати, що я нічого ще не знаю.

Вартовому членови клюбу він сказав: — Прошу, пропустити цього старшину. Я його добре знаю.

Очевидно після інциденту з офіцирами, що було погромили клюб, боялися пускати незнайомих людей в нього.

Як тільки я увійшов у двері невеликої їдальні, то почув голосний викрик:

— О! дивись! зебра приїхав! Значить запахло порохом!

Мене прозивали „зеброю" за моє походне волохате військове убрання, зроблене з кавказького саморобкового сукна.

Тут я побачив своїх товаришів по ґенеральному комітету, центральній раді то що.

— Якого біса кричите! — було моїм привітом.

Нашвидку поінформували мене, що готується повстання, бо далі так не може бути. Коли ми не встигнемо викинути Москвинів і гетьмана разом з ними за межі України, то буде всім українським активним робітникам кінець, та запанує реакція „єдиной і неделімой". Росповіли, що саме тепер у гетьмана командант Січових Стрільців Коновалець з пропозицією підтримати гетьмана в боротьбі проти Москвинів, як би він цього забажав. Так пояснювали мені, може й не зовсім добре поінформовані товариші.

Десь пізнійше до клюбу прийшов Коновалець, а з ним Ф. Черник та ще кілька старшин С. С. Він коротко поінформував мене, що від гетьмана нічого не добився і що мені треба сьогодня-ж вечером виїхати до Білої Церкви. Тут же я умовився з Ф. Черником стрінутися перед відходом потяга на двірці біля буфету другої кляси і, що Черник уже буде мати для мене залізничий білет, який дадуть йому українські залізничники, аби не брати біля каси його.

Прийшов і студент Херсонець Іванів, що прислав мені телеґраму про негайний мій приїзд. Він був звязком між мною та Київом і вже знав, що вирішено негайно робити повстання проти гетьмана. Довідавшись про це від нього, я просив його дістати мені військові мапи околиць Київа, по можливости „двох-верстки" і принести їх на двірець залізничий перед відходом курерського потяга до Севастополя, яким я мав їхати до Білої Церкви, згідно з умовою з Черняком.

Іванів, користуючись своїми звязками з Українцями штабу округи, дістав два екземплярі мап і виніс мені їх на двірець. Здається лише ті мапи й були у нас на початках повстання.

За хвилин двацять до відходу потягу я був уже на двірці. Взяв свій пакунок із збереження та увійшов до буфету другої кляси. Тут підійшов до мене стрілець і передав мені білет від Черника, сказавши, щоб я сідав в момент, як рушить потяг в той нумер ваґона, що зазначений на білеті, а там уже знайду Черника.

Вийшов на перон, аби роздивитися, де стоїть мій ваґон. Вертаючись назад до буфету, я звернув увагу на дивну постать, що стояла біля дзвінка на пероні. Придивившись ближче, я побачив, що то стояв Ф. Швець, закутавшись в якесь не то пальто волохате, не то в кавказький сірак і, повернувшись обличам до стіни, ніби там щось розглядав. Його дивно комічна постать на височенних ногах здається звернулаб на себе увагу навіть сліпого. Але на нього очевидно ніхто не звертав уваги, бо на пероні була страшна метушня, крики московських офіцирів, що сідали в потяг, аби їхати на Дін в Добровольчу армію, хтось ніби то намагався встановити який лад, хтось ніби то провіряв документи, а все зливалося в загальну московську лайку переривану окриками: „ваше превосходітельство", „господін ґенерал", „господін палковнік, капітан" то що, „сюди к нам", „здєсь ваші мєста".

Враження було, що це приїзжий елемент до Києва поспішав тепер вибратися звідси, поки ще не піднялася тут завірюха. Тікали туди, де „надьожнее і спакойнее".

(Дальше буде).

ЗБІРКА ЗЕЛЕНИХ СВЯТ — ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

ВОНИ ЧЕКАЮТЬ НА ВАШУ ДОПОМОГУ.

ПРОТОКОЛ

XVII. Головної Конвенції Українського Народного Союза, що відбулася на днях від 13. до 18. мая 1929. включно, в місті Нюарк, Н. Дж.

(4)

Опісля розбирано справи поодиноких відділів в слідуючім порядку.

Відділ 7-ий. Вер. Ком. рішила після §16. що тому відділови належиться оден делеґат з трома голосами, а не як відділ хоче, двох делеґатів, то є одного з двома голосами на кошт організації, а другого делеґата з одним голосом на кошт відділу.

До голосу в тій справі зголосилися делеґати слідуючих відділів: 7, 293, 175, 146, 193, 217, 29, 210, 301, 230, 146, 204, 145, 8, 43, які інтерпретували § 11—§. 16.

По довшій дискусії рішено на внесеннє делеґата від. 204 М. Близнака, поперте делеґатом від. 43. Василем Лаґодою, признати відділови 7-му делеґата з трома голосами точно після статута.

Відділ 27-ий. Після пояснення Вер. Ком., що вибір делеґата цього відділу відбувся по означенім статутом реченци — §. 21., зголосилися до дискусії делеґати слідуючих відділів: 86, 102, 111, 303, 238, 223, 295, 105, 309, 230, 167. По дискусії на внесення дел. від. 230. Івана Павловського, поперте дел. від. 167. Григорієм Миськовим, ухвалено приняти до відома рішеннє Вер. Ком., а то, що делеґат від. 27. зістав правно відчинений.

Відділ 42-ий. Тому відділови скрислено з повновласти імя наступника делеґата та на підставі §. 13. який є урядником в іншій організації запомоговій і тому, що сам делеґат був правно вибраний і є на конвенції присутний, над справою перейдено до денного порядку.

Відділ 44-ий. Делеґат Сайкевич ставить внесення, а дел. М. Близнак попирає, щоби справу рішити після статута, себто так як її вже вирішували Екзекутива і Вер. Комісія, одначе делеґат Ілія Чопик з від. 238. жадає, щоб дати доказ, що цей відділ нарушив § 13, бо густо часто буває, що „маловажний член'' нераз на власну руку протестує проти нелюбого собі делеґата.

Делеґат Максим Головчак з від. 146. протестує проти глумливого висказу дел. Чопика про членів.

Дел. Н. Мурашко і гол. контрольор Гр. Пипюк домагаються подання імени чужої організації, в якій недопущений делеґат з від. 44. є урядником. Іван Ваверчак, член Вер. Ком., відчитує заприсяжене зізнання надіслане в тій справі, по чім на внесення дел. 131. від. К. Ружицького, поперте дел. від. 23. Василем Калиною п р и н я т о рішеннє Вер. Ком., то є, що делеґат від. 44 допущений не може бути.

Відділ 55-ий. Про справу говорили слідуючі делеґати: з відділів 230, 401, 23, 204, 333 і 146. Повновласть делеґата відділу 55-го неодобрена Екзекутивою а таксамо Вер. Ком. для того, що вибір не відбувся після статута. По довгій дискусії це рішеннє затверджено Конвенцією на внесеннє дел. від. 230 Івана Павловського, поперте дел. від. 67. Василем Вавром.

Справа відділу 141-го. Повновласть не одобрена тому, що вибраний не є членом того відділу. На підставі аналізи §. 12. перейдено над справою до денного порядку.

Справа відділу 218-го. Цей відділ мав право на двох делеґатів після статута УНСоюза. Одного вибрано точно по приписам статута а другого ні. Вер. Ком. затвердила одобреннє тільки одного делеґата а то на підставі §. 10. І над сею справою конвенція перейшла до денного порядку.

Справа відділу 233-го.

Справа від. 233-го. Екзекутива У. Н. Союза повновласти делеґатови того відділу не одобрила по причині, що наспіла запізно і так предложила Верифікаційній Комісії разом з доносом на письмі, що цей делеґат є рівночасно делеґатом на конвенцію іншої запомогової організації.

Вер. Комісія уважала донос приватним письмом, неважним, а спізненнє маловажним і повновласть дел. 233. Івана Мартинця рішила одобрити.

В виду того, що дел. Іван Мартинець на основі такого рішення Вер. Комісії вже другий день на конвенції присутний і брав участь у виборі президії та комісій, над справою приступлено до порядку дневного.

Справа від. 236-го. Без дискусії принято рішеннє Вер. Комісії, що вибір делеґата був неважний, тому, що вибраний не був навіть шість місяців членом відділу.

Відділ 296. Проти вибору делеґата цього відділу наспіло два заприсяжені зізнання, з яких провірено, що вибори відбулися після стейтового закона нелеґально і на внесення дел. від. 86 Григорія Сайкевича, поперте дел. від. 286. Василем Челаком, ухвалено прийняти рішеннє Вер. Ком., яке повновласть унеimportant уневажнило.

Відділ 310. В справі вибору делеґата цього відділу переведено довшу дискусію, по чім формально принято рішеннє Вер. Ком., уневажнююче повновласть делеґата цього відділу.

Відділ 316. Відділ цей перед проголошенням конвенції був досить великий, щоби згідно з статутом мати двох делеґатів. Однак якраз перед самим проголошенням конвенції відділ суспендував кількох членів, так, що в часі проголошення у відділі лишилося лишень таке число правосильних членів, яке дало відділови право тільки на одного делеґата. Делеґатом зістав вибраний Дмитро Братусь, бувший гол. радний У. Н. Союза, усунений з уряду вироком Мирового Суду, який то засуд був затверджений Гол. Контрольною Комісією, до якої Братусь відкликався.

Позаяк статут вимагає, щоби делеґат мав кваліфікації на урядника, а такі зістали Братусеви леґально відобрані, на тій підставі Екзекутива відмовила одобрення повновласти Братуся, а з огляду, що відділ через свою необережність втратив право на другого делеґата, признала його заступника Григорія Пригоду. На конвенцію явилися оба.

В тій справі забирали голос члени Вер. Комісії, многі делеґати і члени гол. уряду а саме: делеґати відділів 105, 309, 146, 144, 42, 96, 170, 230, 163, 46, 29, 14, 62, 52, 20 23, 204, 308, 83, 163, 90, голова Вер. Ком. П. Сусла, Р. Слободян, С. Ядловський, Т. Ревюк.

По довшій і горячій дебаті, сконстатувавши, що Братусь не робив відклику до конвенції у приписаний статутом спосіб, тим самим зрікся, щоби його справу розбирала конвенція і для того формально ухвалено затвердити рішеннє екзекутиви, яка відмовила одобрення повновласти Братуся, а на то місце одобрила його заступника і над справою перейти до порядку дневного.

Справа від. 324. Повновласть делеґата неодобрена, бо не була зголошена у приписанім статутом реченци. Рішеннє затверджене Вер. Ком. принято без дискусії.

Справа від. 361. Відділ свідомо переводив вибори проти приписів статута, відкладаючи з мітінґу звичайного на надзвичайний і тому повновласти двох нелеґально вибраних делеґатів того відділу неодобрено.

Голос в тій справі забирали делеґати слідуючих відділів: 233, 46, 371, 144, 20, 86, 170, 117, 130, 142, 146, 105 і 69.

Після дискусії формально затверджено рішеннє Екзекутиви, одобрене Вер. Комісією, то є нелеґальний вибір обох делеґатів уневажнено.

Після того, делеґат відділу 385. О. Шабатура, забрав голос в справі повновластий д-ра Клодницького і О. Ревюка. Річ в тім, що оба вимінені делеґати не були присутні на своїх виборах. Д-р Клодницький, хоч є правосильним членом у відділі 345 в Міннеаполіс, однак в тій місцевости стало не мешкає і на виборах не був присутний. А О. Ревюк в часі проголошення і підчас виборів як редактор органу був в Европі.

По короткій дискусії, в якій сконстатовано, що статут і конституційне право вимагає лише присутности виборців а не тих, котрих вибирається, на внесення делеґата М. Косоноцького поперте делеґатом І. Чайківським перейдено над справою до дневного порядку.

На тім закінчено справу одобрення повновластей делеґатів і приступлено до звітів головного уряду.

Звіт головного предсідателя У. Н. Союза за час від 27 квітня 1925 до дня 31 грудня 1928.

На засіданню екзекутиви У. Н. С. з дня 27 квітня 1925 перебрав я урядованнє від бувшого головного предсідателя У. Н. С., п. С. Ядловського, і зараз таки на тім самім засіданню, а також і слідуючого дня 28 квітня 1925 приступили ми, себто ціла екзекутива до полагодження найважнійших біжучих справ, а іменно:

1. Бонди урядників.
2. Зміни по банках.
3. Банковий сховок для переховування цінних паперів.
4. Зміна статутів, відносно принятих конвенцією нових способів обезпечення.
5. Номінація шефа редакції. Уконституованнє редакційного комітету після конвенційної ухвали.
6. Календар У. Н. С. на рік 1926.
7. Поміч канцелярійна в головнім офісі У. Н. С.
8. Зміна гол. лікаря У. Н. С.
9. Офіси, а зглядно дім У. Н. С.
10. Інвестиція готівки.
11. Грошеві посилки до Европи.
12. Фонд адміністраційний.
13. Справа картин Лисака.
14. Означеннє часу засідань Екзекутиви і Комісій.
15. Нагорода за Ювилейну Кампанію.
16. Інспектори організаційних округів У. Н. С.
17. Осторожність в приниманню нових членів.

По тім засіданню мали ми ще засідання дня 4 червня, 16 липня і дня 10 та 11 падолиста 1925 року.

В році 1926 мали ми 5 засідань екзекутиви, а то: дня 8 і 9 марта, дня 16 квітня, дня 10 червня, дня 14 і 15 вересня і дня 9 падолиста.

В році 1927 мали ми 10 засідань екзекутиви, а то: дня 20 і 25 січня, дня 10 марта, дня 2 і 23 мая, дня 13 червня, дня 8 липня, дня 1і23 вересня і дня 1 грудня.

В році 1928 мали ми 8 засідань екзекутиви, а то: дня 22 лютого, дня 5 марта, дня 10 і 17 мая, дня 2 червня, дня 19 і 26 липня і дня 25 вересня. Кромі сього в роках 1927 і 1928, маючи інтерес в Ню Йорку, вступав я до офісів У. Н. Союза принагідно.

Поза засіданнями екзекутиви, мали ми також річні засідання, а то: від дня 17 до 20 лютого 1926, від дня 16 до 18 лютого 1927, і від дня 15 до 18 лютого 1928.

На всіх висше зазначених засіданнях був я присутний особисто та проводив ними в спосіб приписаний статутом У. Н. С.

Засідання екзекутиви відбувалися тоді, коли заходила потреба полагодити справи такі, які самі урядники не могли полагодити, або коли статут вимагав, щоби справа була формально і леґально полагоджена, бо справи маловажні, як уділеннє запомоги членови в сумі 25 до 75 дол., тоді, коли член має відповідно виписану просьбу, потверджену доктором і урядниками відділу, або виплаченнє посмертного тоді, як нема жадних перешкод, не були дискутовані. Кождий член платить, щоби діставав те, що йому належиться, тому на засіданнях полагоджувано тільки справи, де були сумніви щодо виплати запомоги, чи посмертного.

Екзекутива поза звичайними справами мала дві важні справи, припоручені Конвенцією, до полагодження, а то: Введеннє в життє нового рода обезпечення і виробленнє плянів щодо будови Сиротинця та Захисту для старців-членів У. Н. С. Несподівано прийшла на порядок дневний ще й трета важна справа, будова дому для У. Н. Союза.

Справа нових родів обезпечення зістала полагоджена при помочи експертів і правних дорадників в той спосіб, що принято три нові роди для старших і оден для дітей членів, а то:

а) Новий рід обезпечення з плаченнем вкладок до 70-го року життяш з правом продовження, зворотів по означенім часі після відповідних табель і виплатою повної суми обезпечення вразі смерти. В тім роді є шість кляс після сум обезпечення, а то кляси: O-500, O-1000, O-1500, O-2000, O-2500 і O-3000.

б) Новий рід обезпечення з плаченнем вкладок на протязі тільки 20 літ, з правом до зворотів і продовження, як і в повисшім, і так само з виплатою повної суми вразі смерти. В тім роді є також шість кляс після сум обезпечення, а то кляси: P-500, P-1000, P-1500, P-2000, P-2500 і P-3000.

в) Новий рід обезпечення з плаченнем вкладок на протязі тільки 20 літ, але з виплатою повної суми обезпечення до рук самого члена, або, в разі передвчасної смерти, до рук спадкоємців. 20-літнє Ендавмент. В тім роді обезпечення, як і в обох попередних, є ріжні привілеї щодо продовження або зворотів після осібних табель, і також є шість кляс після сум обезпечення, а то кляси: E-500, E-1000, E-1500, E-2000, E-2500 і E-3000.

г) Новий рід обезпечення дітий членів за 50 ц. місячної вкладки, з продовженнем і зворотами, як в нових родах для повнолітних, а також з правом оставати в тім обезпеченню, дійшовши повнолітности, з плаченнем вкладок місячних тільки до 70 року життя.

Справленнє статута через включеннє нових або доповненнє старих параграфів відносно нових кляс-родів обезпечення, їх перевід на українську мову, а тих сформованих конвенцією, на англійську мову, перевів п. С. Ядловський і нині, як бачите, маємо вже все те в статуті видруковане.

До полагодження справи Сиротинця і Захисту для старців У. Н. С. вибрано на річнім засіданню дня 18 лютого 1926 комітет, а то: пп. Михайла Угорчака як предсідателя, М. Ольшаницьку як місто-предс.; О. Ревюка як секретаря і Гр. Пипюка і Ст. Матчака як членів комітету.

Згаданий комітет багато разів запрошував мене і цілу екзекутиву на ріжні наради, а таксамо представляв екзекутиві ріжні свої пляни — так, що екзекутива майже змушена була виїхати урядово для оглянення ґрунтів в Милвил, Н. Дж., однак з ріжних причин і тому, що збірка грошей дуже поволи приходила, залишено купно ґрунту, щоби не наразити У. Н. С. на страту кільканайцять тисяч долярів, які треба було дати на завдаток.

Справозданнє в справі Сиротинця-Захисту буде дане осібно.

Справа дому У. Н. Союза. Недостачу поміщення для головної канцелярії У. Н. С., для редакторів і друкарні давно вже відчувалось, але ніхто з головних урядників не думав нічого про будову дому. Коли однак прийшли нові контрольори пп. Шараварко, Рекрут і Пипюк і побачили, що третий поверх може колинебудь під тягаром книжок завалитися, представили справу екзекутиві й коли екзекутива при помочи експерта переконалася, що стіни зарисувалися й що небезпечно в тім домі дальше урядувати, тим більше, що машини друкарні порушували подещо будинок, тоді я предложив справу на річнім засіданню головного уряду дня 20. лютого 1926 і члени головного уряду припоручили екзекутиві продати старий дім, а відтак вишукати відповідне місце й купити, та побудувати новий дім. Екзекутива старалася знайти дещо в Джерзи Сіти або в Ню Йорку, однак задля дорожнечі й невідповідного місця — рішено аж на другім річнім засіданню дня 17 лютого 1927 закупити таки сусідний дім за 11,500 дол., а відтак вибудувати новий, коштом около 100 тисяч дол. в Джерзи Сіти, а за 200 тисяч дол. в іншім місті. Припоручено головній екзекутиві поробити все можливе і зачати будову.

Се припорученнє екзекутива виконала з великим клопотом, але за се маємо нині новий, безпечний від огню дім, де можна в кождий час добудувати ще один або і більше поверхів.

На засіданнях екзекутиви і на річних засіданнях головних урядників були обговорені ріжні важні справи, які відносилися до У. Н. С., пр.:

1. Справа нових родів обезпечення і зміна статута У. Н. Союза.
2. Справа Сиротинця і Захисту для старців.
3. Справа будови дому для У. Н. С. і Свободи.
4. Настановленнє шефа редакції і доб ираннє відповідних сил до редаґовання Свободи.
5. Інвестиція готівки.
6. Справа боротьби національної натури, котру прихильники рабства називають боротьбою релігійною.
7. Справа нетактовного поступовання деяких членів і відділових урядників зглядом головних урядників.
8. Справа оскарження і усунення з Уряду головного радного Дмитра Братуся.
9. Справа поїздок до відділів для придбання членів.
10. Справа видавання діточого журнала.
11. Справа стипендій і пр. і пр.

Кожду з наведених справ, чи то головні урядники на річних засіданнях, чи то екзекутива, старалися поладнати після статута У. Н. С., беручи під увагу добро У. Н. Союза як найстаршої Української Організації в Америці.

В часі мого урядовання я був також обовязаний на бажання відділів відвідати декотрі з них, чи то в справах яких непорозумінь, чи в інших справах, як з приводу річниць істновання братств і товариств. Такі подорожі я відбув як слідує:

1. **Піттсбурґ, Па.** Відділ 96 У. Н. С. Непорозуміння щодо ведення книжок між секретаром і другими урядниками. Подорож відбув я дня 1 січня 1926. Справа полагоджена вдоволяючо для обох сторін.

Дня 2 січня 1926 відбув я рівнож збори з відділами з Пітсбурґа і околиці, властиво з урядниками відділів, котрим представив докладно цілі У. Н. С., нові роди обезпечення, справу Сиротинця, користи членів У. Н. Союза і пр.

2. **Бриджпорт, Па.** Відділ 15 У. Н. С. Непорозуміння між членами, спричинені візитою еп. Богачевського. Подорож відбув я дня 18 квітня 1926. Справа полагоджена вдоволяючо.

3. **Честер, Па.** Представленнє „Сироти", уряджене відділами У. Н. С. з Честер, Па., котре відограли филаделфійські аматори під проводом пп. Рибаків. На представленню я мав слово в справах У. Н. С., Сиротинця і Захисту.

4. **Сиракюз, Н. Й.** Відділ 282 У. Н. С. Непорозуміння між членами і урядниками полагодив я дня 22 мая 1927 вдоволяючо для обох сторін.

5. **Филаделфія, Па.** Відділ 324 У. Н. С. З приводу 15-літної річниці дня 29 мая 1927 мав я промову в справах У. Н. С., Сиротинця і Захисту для старців.

6. **Бруклин, Н. Й.** Відділ 22 У. Н. С. 15-літна річниця дня 12 червня 1927. Мав я промову в справах У. Н. С., Сиротинця і Захисту для старців і нових родів обезпечення.

7. **Честер, Па.** Відділ 352 У. Н. С. Непорозуміння між членами і урядниками задля братських грошей. Відбув дві подорожи, дня 25 марта і дня 7 квітня 1928. Переглянув діловодство і поучив, як поступати на будуче.

8. **Милвил, Н. Дж.** Відділ 347 У. Н. С. Непорозуміння між членамо і урядниками з причини зібраної коляди. Подорож відбув я дня 18 марта 1928. Справу полагодив після справедливости і бажання більшости членів.

9. **Вилмингтон, Дел.** Відділ 247 У. Н. С. Справа несправедливого покарання відділовим предсідателем 4 членів, симпатиків еп. Богачевського. Подорож відбув я дня 10 серпня 1928. Переслухавши справу, показалося, що більшість таки обстоює при тім, щоби покарати тих членів, хоч несправедливо. Я дозволив покривдженим членам заложити новий відділ, що в короткі сталося і вони придбали около 20 нових навіть молодих членів до нового відділу, котрий нині далі істнує.

10. **Централія, Па.** Відділ 90 У. Н. С. Справа Сиротинця і Захисту для старців. Подорож відбув я дня 30 вересня 1928 і виголосив промову в справах У. Н. С., то є: про нові роди обезпечення, про Сиротинець і Захист для членів У. Н. С.

11. **Бейон, Н. Дж.** Відділ 213 У. Н. С. 20-літна річниця братства, котра відбулася дня 18 листопада 1928. Мав я рівнож слово в справах У. Н. С., Сиротинця і Захисту і про нові роди обезпечення.

12. **Филаделфія, Па.** Відділ 105 У. Н. С. Спільна вечера Бр. св. Иолодимира, Найстанн.

13. **Филаделфія, Па.** Відділ 239 У. Н. С. 20-літна річниця Бр. св. Георгія.

14. **Филаделфія, Па.** Відділ 339 У. Н. С. 15-літна річниця Бр. св. Василія.

15. **Филаделфія, Па.** Відділ 356 У. Н. С. Перша річниця Тов. Князя Данила.

16. **Филаделфія, Па.** Відділ 163 У. Н. С. 10-літна річниця Тов. Єдність.

На тих 5 святах в Филаделфії був я присутний і мав промову в справах У. Н. Союза, Сиротинця і Захисту для старців-членів У. Н. С.

17. **Дальше, як предсідатель У. Н. С.** був я також два рази в Елизабет, Н. Дж. Раз на отвореню українського парку, а другий раз на отворенню Народного Дому, де виголосив принагідні промови.

18. **Таксамо був я присутний** в Ню Йорку на ювилею 25-літноп праці п. Семена Ядловського в У. Н. Союзі, урядженім екзекутивою У. Н. С. і прихильниками ювилята.

19. **Рівнож був я** з членами екзекутиви на похороні бл. п. Евгена Якубовича, фінансового секретаря Тов. Провидіння, на котрі У. Н. С. жертвував вінець.

20. **На мою пропозицію** устроїли відділи У. Н. С. з Филаделфії 30-літний ювилей У. Н, Союза дня 25 квітня 1926, на котрім були присутні всі члени екзекутиви У. Н. С. і редактори Свободи, як рівнож запрошені урядники Тов. „Провидіння". Свято удалося знаменито. Роздано при тім нагороди для членів-орґанізаторів У. Н. С. На святі мав я вступне слово та пояснив зібраним справу У. Н. С., Сиротинця і Захисту для старців.

Коли я відобрав урядованнє було всіх членів около **17 тисяч старших,** а около **9 тисяч 5 сот** в молодечім департаменті. Разом 26 тисяч 5 сот. Нині маємо **21 тисяч старших а 14 тисяч** в молодечім департаменті, **разом 35 тисяч. Каса У. Н. С.** тоді виносила около оден міліон 185 тисяч дол., **нині виносить два міліони 300 тисяч дол.** А таксамо маємо **около 45 тисяч дол. зібраних** на Сиротинець і Захист для старців. Значиться, каса У. Н. С. за мойого урядовання **зросла о оден міліон 115 тисяч дол., а також прибуло около 4 тисячі старших членів, а около 4 тисячі 5 сот дітей.**

Підчас мого урядовання орган У. Н. С. „Свобода" не мала жадних процесів, ані протестів, помимо сего, що орган наш виступав подекуди досить остро за права українського народа. Навіть члени головного уряду дуже коротко дебатували на річних засіданнях над редаґованнем Свободи, підчас коли за давнійших часів дискусія над Свободою тревала около 2 дні і довше. „Свобода", замісць задовжуватися як давнійшими часами, віддала свій довг У. Н. Союзови, затягнений на попередні процеси.

Всі виплати, о скільки може посвідчити контрольна комісія, були плачені чеками, котрі підписував я, як предсідатель, п. Роман Слободян, як секретар і п. Василь Левчик, як касієр У. Н. С. В часі мого урядовання як предсідатель, провадив я багато кореспонденції, відповідаючи на ріжні запити членів і відділових урядників, а таксамо і урядників головних, в справах відносно виплат посмертного, треба було провадити кореспонденцію краєву, так, що я написав около 2 тисячі ріжного рода листів, копії котрих маю у себе разом з отриманими оріґінальними листами від членів і інших.

Щодо справ народних і політичних, то головний уряд і екзекутива У. Н. С. старалися попирати се, що уважали за користне для добра українського народа в краю і в Америці, без огляду на се, чи то подобалося декотрим одиницям, котрі вічно критикують всіх і вся, а самі нічого не роблять, — або ні. У. Н. С. за час мого урядовання вислав на підставі ухвал річних засідань на ріжні цілі, за посередництвом Сбєднання, до краю 2 тисячі 100 долярів, а іменно: на Рідну Школу 500 дол., на інвалідів 400 дол., на політичних вязнів 400 дол., на студентів 100 дол., на „Просвіту" 150 дол., на реміснічу бурсу у Львові 10 дол., на український музей у Львові 50 дол., на Лемківську бурсу в Сяноці 150 дол., на памятник Івана Франка 50 дол., на Ґімназію в Дрогобичи 50 дол. і на Ґімназію в Копичинцях 50 дол., а таксамо вислав ухвалену жертву на конвенції в Рочестер, Н. Й., сусму 2 тисячі дол. на ремісничі бурси у Львові, Станиславові, Радехові і в Жовкві.

При кінци зазначую, що за моїм почином і помочю засновано в Филаделфії, Па., три нові відділи У. Н. С., а то: Тов. Зоря на Вест Филя., Тов. Князя Данила на Норт Филя., і Тов. ім. Вітовського в Січовім Домі при Френклин ул. Засновано також відділ У. Н. С. в Брістол, Па., в Бриджпорт, Па., і в Вилмингтон, Дел.

На сім кінчу моє справозданнє і отсею дорогою дякую всім делеґатам і делеґаткам з попередної конвенції, тут присутним, за довіре і вибраннє мене головним предсідателем. Рівнож дякую членам екзекутиви і головного уряду та пп. редакторам Свободи за солідну і щиру спільну працю, яку ми вели для добра У. Н. С. та нашої Неньки України.

Теодор Грицей,
головний предсідатель У. Н. Союза.

(Дальше буде)

Тета: Ну, Олесю, як ти мене пізнала, коли я вже так давно була у вас!

Олеся: Бо ти знову нічого не принесла мені, тето!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

АРТИСТ-КОБЗАР В. ЕМЕЦЬ ІДЕ ДО АМЕРИКИ!

За яких два місяці прибуде до Злучених Держав проф. В. Емець, артист-кобзар, про якого вже читачі „Свободи" дещо знають з попередної дописи. Прибуде до нас чоловік незвичайно працьовитий й рухливий, який не знае спочинку. Одинокий експерт у ділянці гри на кобзі, її теоретик й практик, п. В. Емець прибуде до нас, щоби познайомити українських емігрантів в Злучених Державах а може й в Канаді з бандуровою кобзою, зі сим знаменитим музичним інструментом, з нашою українською власністю й гордістю, що нагадує нам веселі часи на Україні, коли ми не були рабами і „вміли панувати". З тим інструментом, що є символом української сили й волі. З нерозлучним товаришем життя.

Приїзджае п. Емець до Америки, щоби й тут сповнити часть праці, яку він уже виконав на европейському континенті. Читачі „Свободи" знають, з яким успіхом проходили виступи п. Емця на Україні, в Галичині, Чехословаччині, Німеччині, Франції й Бельгії.

Европейські критики й театральні бюлетені все гарно висловлюються про Емця й український інструмент кобзу. Емця всюди гарно принимали. Емця витав й подивляв не лише український стрілець на фронті в окопах, чи рекрут в казармі, але весь музичний світ в таких палатах, як „Обецні Дом" в Празі чи „Опера" у Парижі.

До Америки приїде п. Емець не лише до нас, але й до Американців. Він занимае з огляду на оригінальність свого інструменту видне місце серед музичного світа. В Америці він мало знаний. бо Америка це світ для себе й Американці менше інтересуються тим, що є поза Америкою, головно, як не бизнес. Американці з природи річи народ бизнесовий. Але й тут вони проявляють своє заінтересованне, якщо натраплять на щось оригінального. А ми можемо сказати, що це справді щось оригінального. Ми, Українці, взагалі є оригінальний народ. Ми маємо свої оригінальні пісні й звичаї, хоч наші сусіди ці пісні й звичаї чи танці в нас забирають й подають їх Америці як свої. Ми, звичайно, заслабі навіть, щоби протестувати; не слабі числом, а слабі внутрішною, нам питомою, недугою.

З кобзою вже не те! Кобзи нам не можуть сусіди забрати, вже хочби тому, що в них нема кобзарів, не говорячи вже про кобзарів тої міри, яким є п. Емець. Москалі, про яких тут мова, кобзарів не люблять, й ніде не стараються позичати від нас кобзи та виступати як московські кобзарі. Вже в них на стільки розуму, що знають міру й не лізуть задалеко.

Отже п. В. Емець приїде й до Американців. Вже час, щоби ми дали себе пізнати Америці й на тому полі. Був у нас славний Кошиць і хоч, як кажуть, „пропало славне Запоріжжа та не пропала слова". Хору Кошиця нема, але слава хору істнує, й не пропаде, а це наш здобуток, здобуток осягнений таким сильним арґументом, яким є українська пісня.

Будьмо певні, що п. В. Емець не заведе нас у надії, яку на нього кладемо. Він причиниться до розголосу українського імени від Атлянтику до Пасифіку. А того нам треба, щоби нас Америка знала.

П. В. Емець приїде вперше до Шикаґа. В Шикаґо, як відомо, відбудеться 1933 Світова Вистава, в якій возьмуть участь всі держави й народи світа.

Кождий народ представить себе на тій виставі Америці. А Америці варто представитися, бо то не Польща. Се край богатий, бизнесовий, може щось купить від пописувачів. Тому хоч ще пять літ ділить нас від вистави, підготовка вже йде серед американських галузей европейських держав. Українська галузь в Америці, головно та, яка живе в місці будучої вистави, рівнож не спить, а приготовляється. Ясно, що у виставі не може взяти участи лише наша еміґрація. У виставі возьме участь Радянська і Західна Україна. Отже в самий добрий час іде до Америки п. В. Емець. Нам треба такого визначного репрезентанта українського мистецтва. П В. Емцеви це не першина репрезентувати наше мистецтво. Він репрезентував його в такі прикрі для нас часи, як в 1914 році, за царату, на Виставі всіх Славян у Москві. Він репрезентуе його тепер, і то досить голосно й додатно, в Европі. Є надія, що потрафить це вчинити й в Америці.

Степан Куропась.

ЛЮБЛЮ СЕЛО.

Люблю село...
Зеленявії стріхи,
Кучерявії груші,
Високії оріхи.

Люблю село...
З крутими уличками,
З перелазами,
Вузенькими стежками.

Люблю село...
Як бузько клекоче,
Коло криниченьки
Гурток дівчат хихоче.

Люблю село...
Як сонце западае,
Березовий лісок
Немов в огнях палае.

Люблю село...
Ніченьки весняні,
В серпаночки убрані,
В зачаровані мрії.

Люблю село...
Як соловейко в маю
Цілую ніченьку
Тьохка в ліщині, в гаю.

Люблю село...
Як сонічко сходить,
Як все на поле радо
Ранесенько виходить.

Люблю село...
Ниви, луги, ланочки,
Як в пшениці біліють
Вишивані сорочки.

Люблю село...
І люди приятливі,
Веселі парубки,
Дівчатонька стидливі.

Люблю село...
Зеленявії стріхи,
Кучерявії груші,
Високії оріхи.

Дм. Захарчук.

Одна щедра жінка зайшла до вязниці, щоби відвідати та розважити вязнів. Там побачила вона одного вязня, який виглядав на дуже самітного. Підійшла вона до нього і спитала:

— Чи ваші приятелі приходять вас відвідувати?

— Ні, — відповів вязень. — Вони всі тут зі мною.

—o—

Родинні відносини. **Молода жінка** (в сварці до чоловіка): Ні, я не можу з тобою жити! Ще нині вертаю до моєї мами!

Чоловік: Це зовсім безцільне! Твоя мама забралася нині до своєї мами!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.